

**30 aastat nüüdisaegset
rahvastikuteadust Eestis**

Nüüdisaegsetele rahvastiku-uuringutele Eestis panid 1980. aastatel aluse noored sotsiaal- ja majandusteadlased, kes korraldasid ettekandekoosolekuid, et käsitleda teemasid, mida Eestis polnud varem uuritud.

Kalev Katuse eestvedamisel loodi 1980. aastatel Noorte majandusteadlaste klubisse rahvastikusektsioon.

**1986. aastal moodustati
NSVL Sotsioloogia Assotsiatsiooni
Balti osakonna juurde
demograafia sektsioon**

**Seda sündmust võibki pidada Eesti demograafia-
uuringute ametlikuks alguseks.**

Kalev Katus
200001 Tallinn
Tartu mnt. 1, ERKI
Ühiskonnatead. kat.
t.: 432-633

200034 Tallinn
Gagarini 17 A
Tallinna Linnalabor
t.: 451-376

Kalev Katuse kiri demograafia sektsiooni töö sisuliseks käivitamiseks.

Lugupeetud kolleeg !

Novembris 1986 a. loodi NSVL Sotsioloogia Assotsiatsiooni Balti osakonna juurde demograafia sektsioon, mille ülesandeks on koordineerida rahvastikualaseid uurimistöid regioonis. Esi-
algu on tarvis selgitada probleemide ring, millega tegeldakse
või hakatakse lähitulevikus tegelema.

Sektsiooni tööst huvitatutel rahvastiku-uurijatel palun
endast teatada (koos uurimisteema äramärgimisega) kirjalikult
või telefoni teel kuni 15.jaan.1987 a.

Parimate Uus-aasta tervitustega !

Sektsiooni aseesimees,

Kolm aastat hiljem otsustasid demograafia sektsiooni liikmed
luua iseseisva akadeemilise ühenduse
Eesti Demograafia Assotsiatsioon (EDA).

EDA üldkogu kiitis 20. märtsil **1989** heaks
Eesti Demograafia Assotsiatsiooni **põhikirja**.

EV Valitsuse 10. mai **1990** määrusega kanti EDA ettevõtete,
asutuste ja organisatsioonide **registrisse**.

EESTI NSV RIIKLIK
TÖÖ- JA SOTSIAALKÜSIMUSTE
KOMITEE

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ
ЭСТОНСКОЙ ССР ПО ТРУДУ
И СОЦИАЛЬНЫМ ВОПРОСАМ

200104 Tallinn, Lomonossovi 29
telefon 42 34 34

200104 Таллин, ул. Ломоносова 29
телефон 42 34 34

29. mai 1989. № 6-9/269.....

Tele nr.

Eesti Demograafia Assotsiatsiooni registreerimisest

Vastavalt Eesti NSV Ministrite Nõukogu resolutsioonile 26. 04. 1989.a. nr. 10-8/434 ning kooskõlastatult ENSV Justiitsministeeriumi ja ENSV Plaanikomiteega ENSV Riiklik Töö ja Sotsiaalküsimuste Komitee registreeris 5.mai 1989.a. oma kolleegiumi otsusega (protokoll nr.6 päevakorrapunkt 2) Eesti Demograafia Assotsiatsiooni (EDA). EDA põhikiri on vastu võetud üldkogu koosolekul 20. märtsil 1989.a. Eesti Demograafia Assotsiatsioon on moodustatud NSVL Sotsioloogia Assotsiatsiooni Balti osakonna Eesti Demograafia sektsiooni (loodud 1986.a.) reorganiseerimisega iseseisvaks organisatsiooniks.

EDA esimees on K.Katus, telefon 524-371, aadress:200034 Tallinn, Sõpruse pst. 219-51.

Komitee esimees

J. Sillaste

EESTI NSV RIIKLIK
TÖÖ- JA SOTSIAALKÜSIMUSTE
KOMITEE

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ
ЭСТОНСКОЙ ССР ПО ТРУДУ
И СОЦИАЛЬНЫМ ВОПРОСАМ

200104 Tallinn, Lomonossovi 29
telefon 42 34 34

200104 Таллин, ул. Ломоносова 29
телефон 42 34 34

22 juuni 1989 № 6-9/ 499

Teie nr.

Lenini raj. Siseasjade
osakond
Trükikoda "Ühiselu"

Eesti Demograafia Assot-
siatsiooni registreerimisest

Väljavõte

1. ENSV Töö- ja Sotsiaalküsimuste Komitee 5. mai 1989.a.
kolleegiumi otsusest protokoll nr. 6 päevakorrapunkt 2.2.
- Vastavalt Eesti NSV Ministrite Nõukogu resolutsioonile
26.04.1989.a. Nr.10-8/434 registreerida Eesti Demograa-
fia Assotsiatsioon.
2. Eesti Demograafia Assotsiatsiooni põhikirjast punkt 1.2.
- EDA-l on juriidilise isiku õigused ja kohustused.
Tal on iseseisev bilanss, vapipitsat ja atribuutika.

Komitee esimehe esimene asetäitja

L.Laanemäe

Tollest ajast kuni tänase päevani,
kolmkümmend aastat ilma vaheaegadeta,
on EDA viinud läbi ettekandekoosolekuid
demograafia ja sellega seonduvate küsimuste arutamiseks.

Vaadake väljavõtteid külalisteraamatust:

24 MÄRTS, 1994..

1994

ETTEKANNE:

DR. BRIAN SILVER

BDF

"THE CONTROVERSY OVER MISSING GIRLS
IN CHINA"

1. Malle Skoosar
2. Hildur Pållo
3. Kaljo Laas
4. Lume Saamus
5. Alen Puni
6. Kater Kater
7. Anka Pölolma
8. Andros Vikat
9. Malle Lehma

25. APRILL, 1995.

1995

ETTEKANDED:

HR. JAN WAHLBERG

"UN ROLE IN THE FIELD OF POPULATION"

HR. PEETER OLESK

"KAHROS TOIMUNUD MAAILMA RAHVASTIKU -

JA ARENGUKONVERENTS EESTI

PILGU LÄBI"

1. H. Palti AH
2. Püti Olem Taiten
3. Lein Tull
4. Jelena Kobanova
5. Lunde Jannus
6. Stili Kelsony
7. Andres Vheat
8. Margas Maiste
9. Marek Pinaar
10. Almo. Käbst
11. Sille Jannson
12. Jan Wally.
13. Ardebolma

6. NOVEMBER 2008

2008

ETTERANNE:

DIANA BELTADZE

'2011 RAHVA JA ELURUUMIDE LOENDUSE
ETTEVALMISTUSTÖÖD'

1. Lili Utho
2. Tülene Kobakova
3. Kaejo Laae
4. Margus Põrk
5. Taidi Pärre
6. Veiko Berendsen
7. Tili Kelam
8. Allan Punn
9. Linnle Jarkus
10. Jan Loosik
11. Ene Palo
12. Tõnu Kängel
13. Tili Tetam
14. Linnle Jarkus
15. Elle Tamer
16. Kärt Jäms-Kapp
17. Lili Abuladze

ETTEKANNE

10.03.2016

KERSTILUST

2016

"Voitlus näljaga ehk
kuidas Eestis 19. sajandil
näljahädadega toime tuldi"

Kerstilust

Liine Sakala

Allan Punn

Launi Leppik

Mati Lahn TAI

Laja Lahn TAI

Priit Paulus

Egge Kullak - Kattik Ri

Kati Lanelson, TAI

Diana Beltadze Statistikamet

Ulla Valgma Stat

Mariela Janno TAI

Keen Rahn

Anu Helm

Enn Tanel

Kandidaaditöö kaitsmise järel oli Kalev Katuse eesmärk moodustada demograafia uurimisrühm.

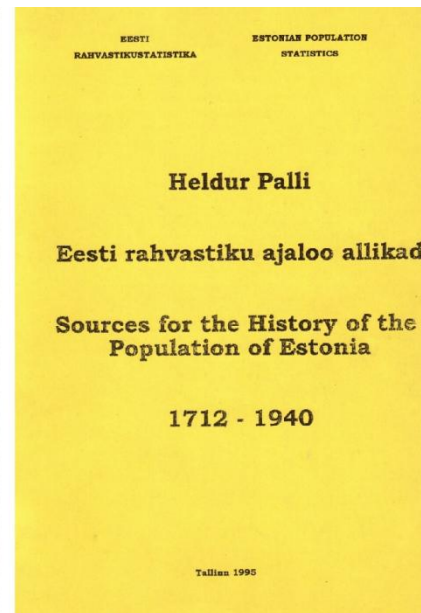
Võimalus avanes tollase TPI linnauurimise labori juures. Uurimisrühmaga liitusid Luule Sakkeus, Allan Puur, Andres Vikat.

Linnalabori demograafia töörühmast kasvas välja teadusrühmitus, kes asutas 21. juunil 1989 EDA juurde **Eesti Kõrgkoolidevahelise Demouuringute Keskuse (EKDK).**

Keskus jätkas linnalabori ajast alguse saanud rahvastikualaste publikatsioonide väljaandmist, mis jagunesid viieks sarjaks:

- A: Rakendustööd,
- B: Teadustööd,
- C: Rahvastikustatistika,
- D: Monograafiad,
- E: Dissertatsioonid.

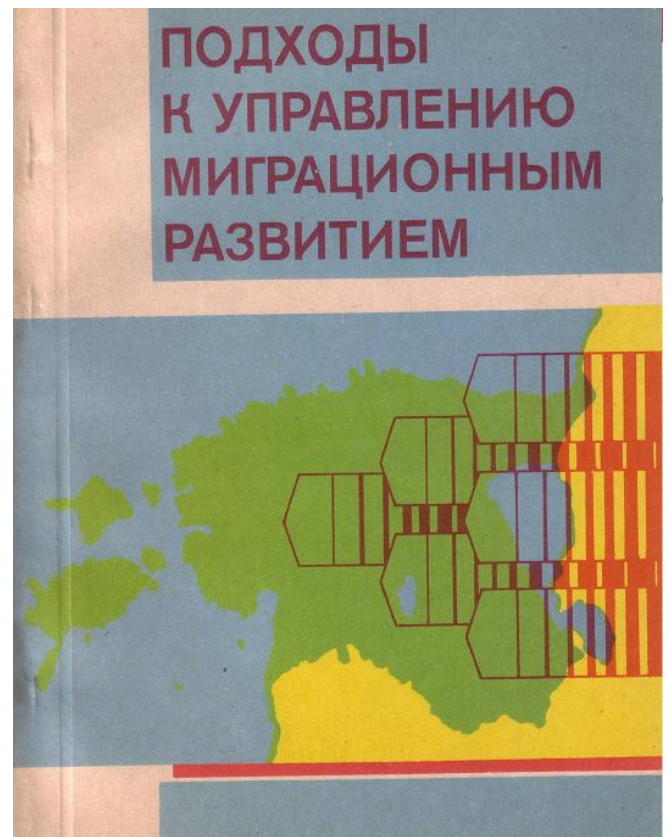
Alates 1983. aastast on sarjades ilmunud kokku üle 140 publikatsiooni.

Sillaks nõukogude ja lääne teadlaskonna vahel oli **Heldur Palli** (1928–2003), eesti esimene ajaloodemograaf ja perekonnaloo taaste meetodite rakendaja, keda lääne uurijad tunnustasid juba NSV Liidu ajal.

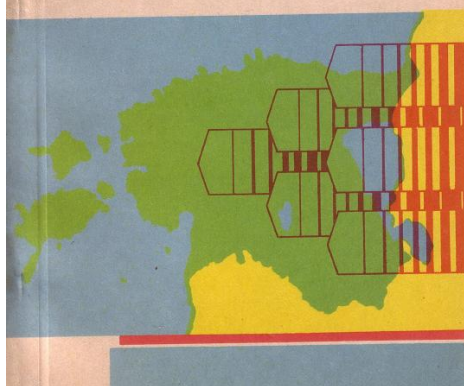
Ajaloodemograafilist suunda arendavad täna Eestis edasi Martin Klesment, Margus Maiste, Kersti Lust ja Hannaliis Jaadla Allan Puuri ning Jaak Valge juhendamisel.

Taasiseseisvumise eel oli Eesti kõige põletavam rahvastikuprobleem ligi 50 aastat kestnud kontrollimatu sissetõule, mis ähvardas jätta eestlased oma kodumaal vähemusrahvaks.

1988 – rändeprobleeme käsitlev konverents, mille ettekandeid ja tulemusi kajastas kogumik *Podhodõ k upravleniju migratsionnõm razvitiem*.

ПОДХОДЫ
К УПРАВЛЕНИЮ
МИГРАЦИОННЫМ
РАЗВИТИЕМ

CONTENTS

	Page
Preface	9
I. Mängel	Some Aspects of Estonian Migration Policy in Post-War Period
K. Laas	Regulation of Migration Processes
M. Pavelson	Adaptation Problems of Immigrants
K. Katus	Estonian Migration Development from the Viewpoint of Migration Policy
J. Avdejev	Migration Policy under the Conditions of Perestroika
A. Jelonek	Theoretical Approach to Migration Regulation
Ž. Zaijontchkovskaja	Socio-Economic Background of Migration
L. Kazakova	Immigrants in Large City's Population
V. Moisejenko	
N. Nozdrina	Informational Basis of the Regional Migration Regulation
V. Stankupene	Problems of Regulating the Rural-Urban Migration
A. Sipavici'iene	
P. Eglite	Influence of Economic Activities on Migration
I. Markauza	
Discussion Review	
K. Katus	Statistical Data on Estonian Migration
A. Puur	

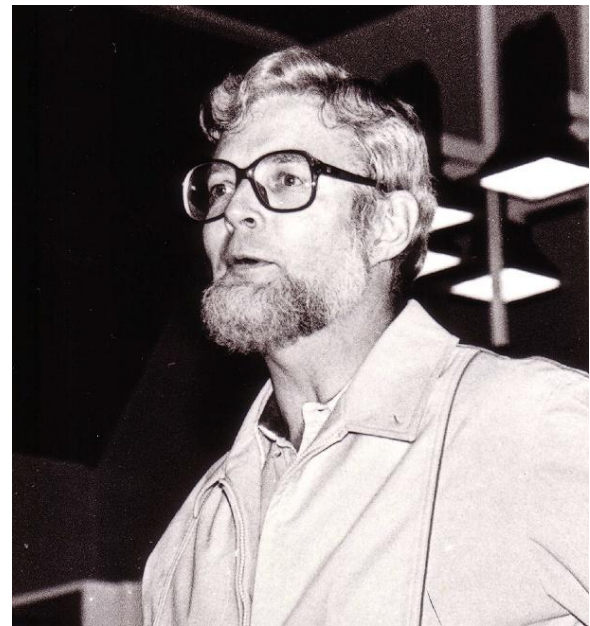
1989 – rahvusvaheline
rahvastikupoliitika ekspertseminar
Tallinnas, kus arutati Eesti
perepoliitika üle.

1990 – esimene Eesti-Soome
demograafiaseminar Tallinnas.

1991 – teine Eesti-Soome
demograafiaseminar Helsingis, mida
korraldas Väestoliitto.

Väestoliitto esimees
Joukko Hulkko 1989.
aastal Tallinnas

1991 – Eesti-Rootsi rahvastikuseminar Viljandis.

Stockholmi Ülikooli Demograafia Instituudi direktor **Jan Hoem** Viljandis ning Viljandi hotelli interjäär tollest üritusest.

Jan Hoem ja **James Vaupel** asutasid 1996. aastal Max Plancki Demograafia-instituudi, millest on kujunenud Eesti demograafiauuringute üks olulisem teaduspartner.

1993 – Baltimaade statistikute seminar Laulasmaal.

Siin pidas ettekande ka ÜRO Statistikaameti rahvastiku osakonna juht **Kottai S. Gnanasekaran** (pildil Luule Sakkeuse ja Kalev Katuse vahel).

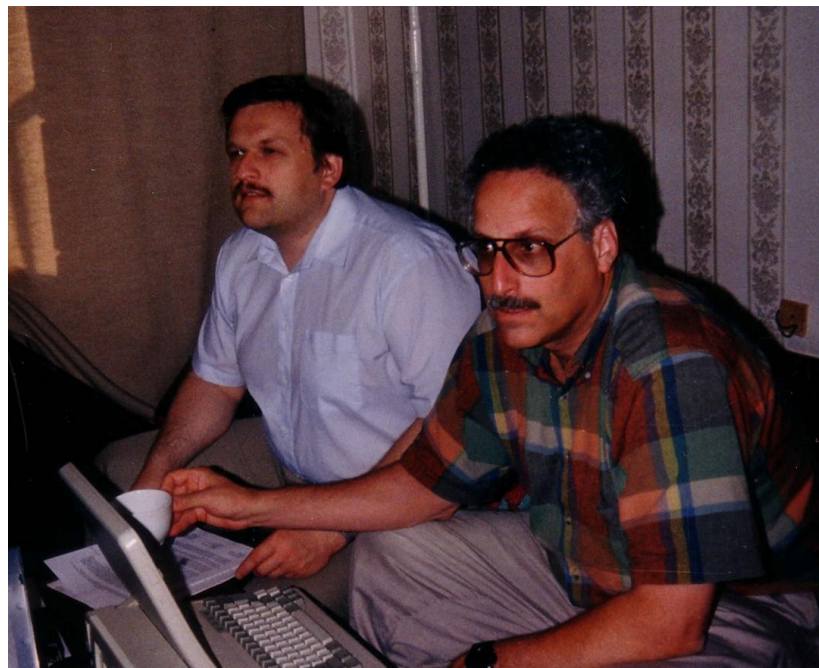
Soome Väestoliitto koos Alli Paasikivi Fondiga kuulutasid Laulasmaal välja eestlastele ja ungarlastele **stipendiumifondi** stažeerimiseks Väestoliitto rahvastiku-uuringute instituudis.

Paljudele Eesti rahvastiku-uurijatele, aga ka mitme teise eriala inimestele oli see esmakordne võimalus luua kontakte ja kasutada Läänes välja antud erialakirjandust.

Eesti rahvastikuteaduse tugev vundament toetub Soome Väestoliitto kõrval ka USA Michigani Ülikooli koostööpartnerite **Barbara Andersoni** ja **Brian Silveri** huvile ja panusele.

Barbara Anderson ja Andres Vikat

Kalev Katus ja Brian Silver

Brian Silver kirjutas Facebook-s 23.03.16:
Lugu sellest, kuidas ma vuntsid sain

1992

Olin 1992. aasta jaanuaris uurimislähetusel Tallinnas.

Hotellis, kus ma elasin, olid radikad vaevu leiged ning sooja vett polnud üldse.

Seetõttu pesin ennast jääkülma veega ja habe oli juba mitu päeva ajamata.

(jätkub)

(Pärast NSVL lagunemist katkestas Venemaa naftatarned ning naftatoodetele olid Eestis kehtestatud ranged limiidid.)

1992

Siis, ühel hommikul, kui olin oma toast just töökoosolekule startimas, lihtsalt juhuslikult keerasin vannitoas kraani ja ... mis ma nägin! Kraanist tuli kuuma vett!!!

(jätkub)

(Soomest oli saabunud tanker, ilmselt sellest teatati ka meedias, kuid mina seda muidugi ei kuulnud.) **1992**

Hüppasin kiirest duši alla ja ajasin habeme ära, et siis tööle tormata.

Kui kontoris astusin, märkis keegi, et näe, Brianil on vuntsid ja need sobivad talle nagu valatud.

(jätkub)

Sain aru, et olin kiiruga unustanud oma ninaalust raseerida. **1992**

Pärast sellist toredat komplimenti otsustasin, et jätan vähemalt natukeseks uued vuntsid alles.

Kui Ameerikasse tagasi jõudsin, kiitis ka abikaasa minu muutuse heaks ning kolleegida arvates olin endale saanud eurooplase imago.

Luule Sakkeus meenutab:

1992

1989. aasta rahvaloenduse esimeste sagedustabelite tegemiseks olid Barbara Anderson ja Brian Silver Ameerikast kohale tarninud arvuti – tegelikult siis esimese laptop-i, mis nägi välja nagu kohver.

(jätkub)

1992

Barbara ja Brian arvutasid välja, et rahvaloenduse 1, 56 miljoni isiku ja 55 tunnuse andmete pealt SPSS-s esimeste sagedusjaotuste arvutamiseks kulub arvutil täpselt kolm ööpäeva.

Ameeriklased jätsid masina tööle ja sõitsid ise Riiga Läti demograafidega kohtuma.

(jätkub)

1992

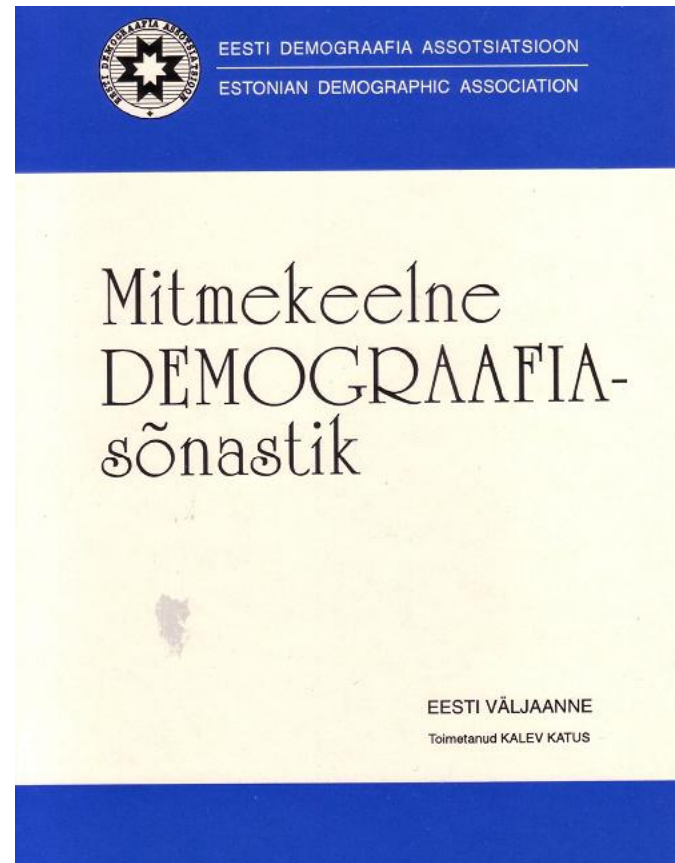
Jõudnud tagasi, nägid nad, et arvuti oli kenasti töö lõpetanud.

Kuid soojaotusi oli kahe asemel tekkinud kaheksa.

Nii see lõppkokkuvõttes siiski ei jäänud. Viga andmete sisselugemisel sai parandatud.

Eestikeelse
rahvastikuterminoloogia
korrastamiseks ja
kujundamiseks kutsus EDA
kokku eesti erinevate
valdkondade teadlaste
töörühma,

kes pärast kaks aastat
kestnud tööd avaldas 1993.
aastal **Mitmekeelse
demograafiasõnastiku.**

Rahvastikuteaduse ülikooliõppega sidumiseks asutati 1994. aastal **Tallinna Pedagoogikaülikoolis (TPÜ) demograafia õppetool.**

TPÜ Nõukogu kinnitas 1998. aastal **Eesti Demograafia Instituudi (EDI)** põhikirja.

Tollase teadus- ja arenduskorralduse raamistikus registreeriti EDI teadus- ja arendusasutuste registris.

TPÜ riigiteaduste eriala esimesed õppejõud ja üliõpilased, kes alustasid õppetööd 1994. aastal Euroopa Liidu rahvusvahelise Tempus projekti raames.

1990. aastaid iseloomustab
personaalarvutite kasutuselevõtt ja
digitaliseeritud andmepankade
arendamine.

Eesti rahvastikuteadlaste jaoks tähendas see koostööd
ÜRO Statistikaameti, Euroopa Rahvastikuobservatooriumi,
USA Rahvaloendusbüroo, Max Planck Demograafiainstituudi
jt rahvastikuandmeid rahvusvaheliselt koondavate ja
harmoniseerivate üksustega.

Töö individuaalandmetega muutus sotsiaalteadlase õppekorralduse osaks. **Georg Sootla** Tempuse projekti toel ja **Toomas Mölder** CIESIN võrgustikust organiseerisid 1995. aastal TPÜ-sse esimese sotsiaalteadlaste arvutiklassi.

1995, arvutiklassi
avamine TPÜs

EDA on läbi aastate tegelenud rahvastikualase **teabekogu** väljaarendamisega.

Algusaastatel hangiti kirjandus peamiselt isiklike kontaktide kaudu, publikatsioone vahetades, või saades need lihtsalt annetusena.

Nii sõideti ka 1999. aastal Euroopa Rahvastikukonverentsile (EPC) Haagi suurte raamatupakkidega ja tuldi tagasi veel suurematega.

EUROPEAN POPULATION CONFERENCE
Congrès Européen de la Population

The Hague, Netherlands,
30 August - 3 September 1999

EPC Haagis 1999. aastal oli ka esimene rahvusvaheline konverents, kus Eestist esinesid ettekandega mitte ainult teadurid vaid ka demograafia eriala kraadiõppurid.

Session A2 FERTILITY TRENDS IN EUROPE: COUNTRY-SPECIFIC STUDIES
Kalev KATUS *Timing Patterns of Post-Transitional Fertility in Estonia*

Session C1 NATIONAL AND REGIONAL PATTERNS OF MORTALITY
Kalev KATUS *Long-Term Mortality Trend in Baltic Countries*

Session D1 SOCIO-ECONOMIC CONSEQUENCES OF POPULATION AGEING
Asta PÕLDMA *Development of Policies Related to the Elderly in Estonia*

Session E1 DEMOGRAPHY OF MINORITIES AND MIGRANT POPULATIONS
Luule SAKKEUS *Demographic Behaviour Patterns of Immigrants and National Minority of the Same Ethnic Background: Case of Estonia*

Session F1 INTERNAL MIGRATION WITHIN EUROPEAN COUNTRIES
Kalev KATUS, Marek KUPISZEWSKI, Philip REES, Luule SAKKEUS
Anne HERM, David POWELL *Internal Migration and Regional Population Dynamics in Europe: Case Study of Estonia*

Session I1 DEMOGRAPHY AND (SOCIO-)ECONOMIC ISSUES
Allan PUUR *Changing Economic Activity of Population: Unemployment in Estonia During the 1990s*

Session J4 HISTORICAL DEMOGRAPHY
Veiko BERENDSEN, Margus MAISTE *Minorities and Family Structure in Late 19th Century Baltic City: The Case of Tartu*

Session POSTER
Enel PUNGAS *Interviewer Network and Data Quality: Experience from Estonian Family and Fertility Survey*

Session POSTER
Anne TIHASTE *Peculiarities of Non-response: Experience from Estonian Family and Fertility Survey and Estonian National Minority Survey*

Haagis EPC konverentsil paistis Eesti delegatsioon silma veel teiselgi moel. Eestlased korraldasid oma hotellis vastuvõtu nimetusega „Eesti päev”.

Eesti päeval Haagis ÜRO Euroopa majanduskomisjoni rahvastiku osakonna juht Miroslav Macura (vasakul) ja Šveitsi Statistikaameti juht Werner Haug (paremal).

Kollektsioon sisaldab loendus-, sündmus- ja küsitlusstatistilisi registreerimislehti ning muid isikuandmelisi formulare nagu passid, tööraamatud, koolitunnistused, dokumentide täitmisjuhended, klassifikaatorid, käsiraamatud, metoodikakirjeldused jms.

[illegible]

Asta Põldma meenutab:

Asutused ja raamatukogud viskasid ju regulaarselt pabereid ära, sest ruumid ei võimaldanud kõike säilitada.

1994

Meie kappasime Katusega mööda institutsioone ja antikvariaate ning kogusime kokku kõike, mis silma hakkas.

See oli selline hobikorras tehtav pidev töö.

Koostöös Riigikantseleiga
algatas EDA 1993. aastal
Rahvastiku- ja
Sotsiaaltatistika
Valitsuskomisjoni (hiljem
Isikuandmenõukogu)
tegevuse, mille eesmärk
oli välja töötada Eestile
sobiva tervikliku
isikuandmekorralduse
põhimõtted.

Komisjoni esimees

Ülo Kaevats — riigisekretär

Aseesimees

Marju Lauristin — sotsiaalminister

Sekretär

Elvi Sepp — Riigikantselei konsultant

Liikmed:

Kaido Kama — justiitsminister

Kalev Katus — Eesti Kõrgkoolidevahelise Demouuringute Keskuse direktor

Jüri Kõre — Tartu Ülikooli vanemteadur

Lagle Parek — siseminister

Marje Pavelson — Tallinna Linnauurimise Instituudi teadusdirektor

Allan Puur — Eesti Kõrgkoolidevahelise Demouuringute Keskuse teadur

Imre Siil — Riigikantselei sekretariaadi direktor

Rein Veetõusme — Statistikaameti peadirektor

Madis Üürke — rahandusminister

Rahvastikuteadlastele oli heaks koostööpartneriks Statistikaameti pikaaegne asedirektor **Lembit Tepp** (1930–2008).

Lembit Tepp päästis, Moskvast saabunud korraldusi eirates, hävitamisest Eesti 1959. ja 1970. aasta rahvaloenduse loenduslehtede kollektsioonid.

Tänaseks on lõpetamisel 1959. aasta loenduse digiteerimine, mis on kestnud üle kümne aasta.

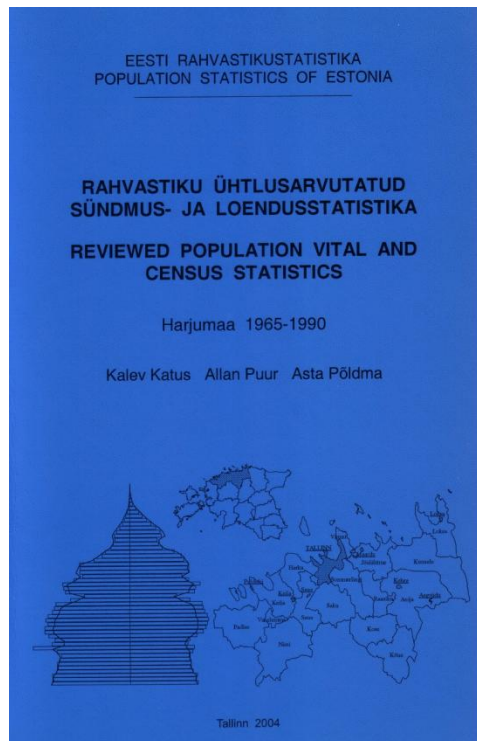
EKDK teaduritel õnnestus
koostöös Lembit Tepiga
Moskvast tagasi tuua 1979. ja
1989. aasta rahvaloenduse ning
1985. aasta mikroloenduse
andmetega magnetlindid.

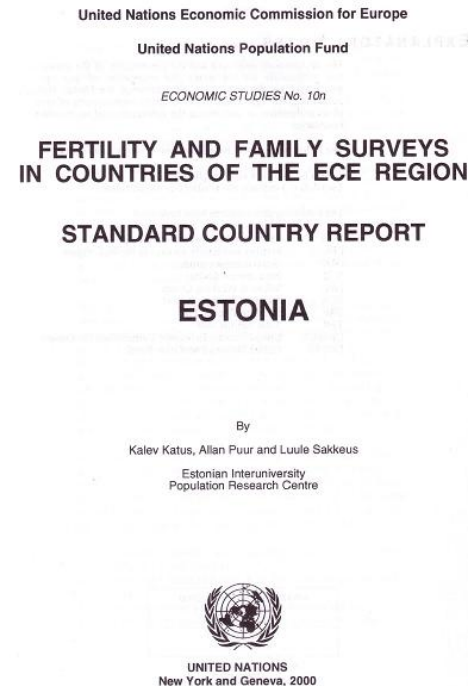
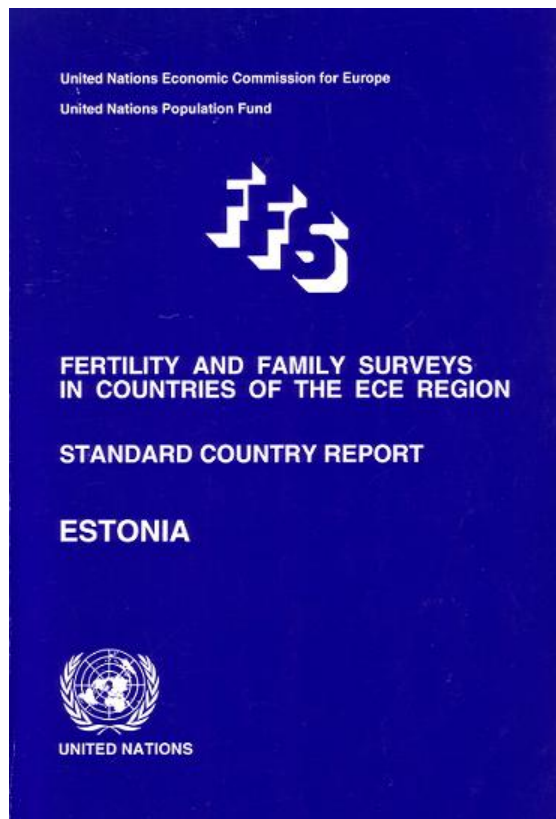

Tallinnas viis Toomas Mölder need suurarvutitega
töötlemiseks mõeldud lindid personaalarvutil töödeldavale
kujule.

Rahvaloenduste päästetud andmestikud moodustasid **Eesti rahvastikustatistika ühtlusarvutuste programmi** aluse.

Programmi raames koostati ja avaldati viieteistkümne maakonna rahvastiku ühtlusarvutatud sündmus- ja loendusstatistika ajavahemiku 1965–1990 kohta.

Eesti osales **Euroopa Pere- ja Sünnimusuuringus (1991–2000)** ning selle jätkuprogrammis (*Generations and Gender Programme, 2000–2008*).

Enamus Eesti nüüdisaegse sündimus- ja perearengu kohta käivatest teadmistest pärinevad nendest kahest uuringust.

Osalemine ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni koordineeritud rahvastikuvananemisele suunatud uurimisprogrammis ning selle käigus koostatud monograafia „**Rahvastikuvananemine Eestis**“ tõid Kalev Katuse juhitud uurimisrühmale 2000. aastal riigi teaduspreemia sotsiaalteaduse valdkonnas.

Kalev Katus osales aastatel 2002–2006
Vabariigi Presidendi Akadeemilise Nõukogu töös.

Andres Vikat kaitses esimese demograafiaalase doktoritöö 1994. aastal Helsingi Ülikoolis (Perekonna moodustumine Eestis).

Hill Kulu kaitses doktoritööd 1997. aastal samuti Helsingi Ülikoolis (Eestlaste tagasiränne 1940–1989 Lääne-Siberist pärit eestlaste näitel).

Aastal 2000 kaitsti esimesed demograafiaalased doktoritööd Eestis.

Luule Sakkeus kaitses TPÜ-s doktoritööd teemal „Rahvastikuränne Eestis“ ja **Allan Puur** teemal „Rahvastiku majandustegevus Eestis“. **Asta Põldma** omandas samal aastal teadusmagistri kraadi uurimistööga „Rahvastikumõjune poliitika Eestis“.

Aasta 2000. Magistritöö kaitsmiskomisjon: Mati Rahu, Zdenek Pavlik (Tšehhi), Ott Kurs, Heldur Palli, Kalev Katus, Asta Põldma. Teisel pildil doktorite promoveerimine TPÜ-s.

EDA ja EKDK tegevuse järjepidev suund on olnud **rahvastiku-
alaste teadmiste ja oskuste levitamine** ja populariseerimine.

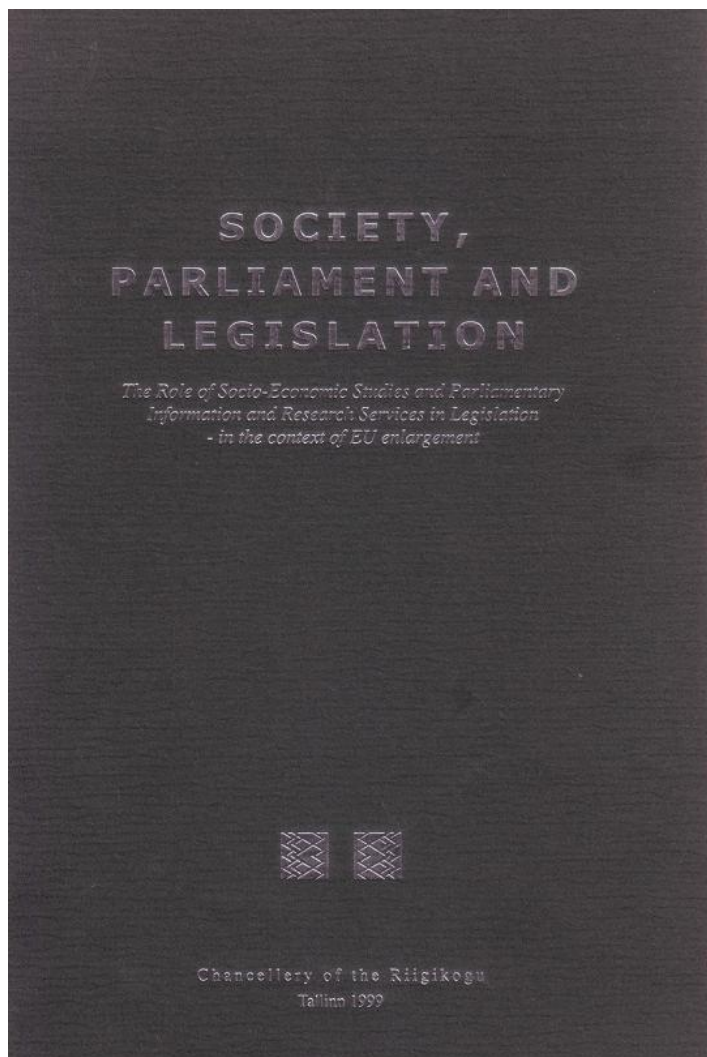

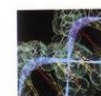
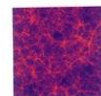
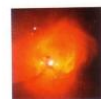
Table of Contents

Foreword – Heiki Sibul, Secretary General, Riigikogu Chancellery	4
Introduction – Aare Kasemets, Toivo Mängel	6
Opening Speech – Krista Kilvet, Member of the Riigikogu.....	10
Part I. Sociological & regulatory impact studies in parliamentary work.....	11
Abstracts	12
Use of Social Information in Decision-Making Process of Parliaments: Opinions and Practices. Short overview of the comparative study (1997-98). – Paul Kenkmann and Jaan Ginter, Tartu University.....	18
Impact Assessment: Role, Procedures, Methods and Good Practices in OECD and CEE countries – Michal Ben-Gera, OECD/SIGMA.....	27
Democratic Governance in Estonia: Policy-Making and Regulatory Impact Analysis – Raivo Vetik, Institute of International and Social Studies	36
Public opinion polls. Finnish experiences – EU-membership and attitudes – Jyrki Haikonen, EVA.....	45
Euro-barometer and Estonian experiences: European Union integration and enlargement – attitudes in Estonia – Andrus Saar, Saar Poll Ltd	53
Integration of Non-Estonians: Sociological Approach and Existing Regulations. – Marika Kirch, Riigikogu Chancellery	58
Estonian Post-Communist Transition, Social Sciences and Civil Society – Rein Ruutsoo, Tartu University	67
Institutionalisation of Political Alienation – Kaarel Haav, Riigikogu Chancellery	80
The implementation of Regulatory Impact Analysis principles in law drafting – Kai Liiva, Ministry of Justice.....	85
The Role of Small Parliamentary Information & Research Services in the Political and Social Interaction – Aare Kasemets, Riigikogu Chancellery	91
Part II. Estonia and Europe: Population Homogeneity as Resource for Sustainable Development.....	127
Summary – Estonian Interuniversity Population Research Centre.....	128
Estonia and Europe: Population Dimension – Kalev Katus, Estonian Interuniversity Population Research Centre.....	130
Differences and Similarities of Population Development – Zdenek Pavlik, Charles University, Czech Republic.....	144
Fertility Characteristics of the Baltic Populations: a Parity-Progression View – Nicholas B. Barkalov, Jürgen Dorbritz, Sharon Kirmeyer, Washington, D.C.	151
Estonian Minorities: Past and Present – Luule Sakkeus, Estonian Interuniversity Population Research Centre.....	165
Economic Transition in Estonia: Experience Across Population Groups – Allan Puur, Estonian Interuniversity Population Research Centre.....	189
Contact Information.....	201

1999

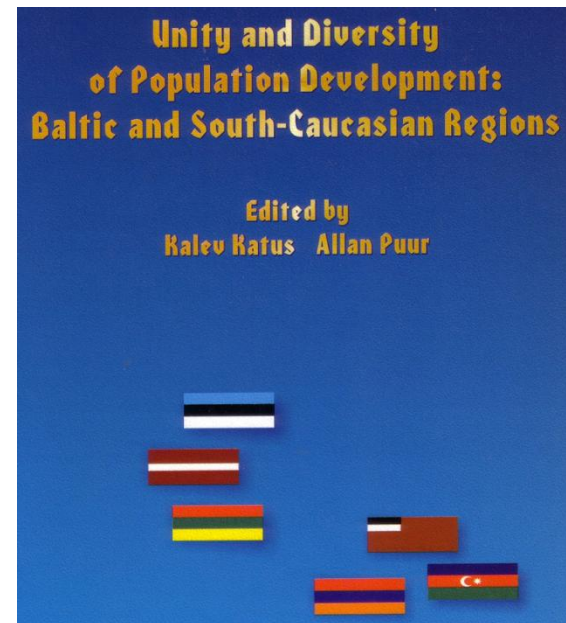
Kärt Jänes-Kapp
Kalev Katus
Allan Puur
Asta Põldma

Demograafiast ja rahvastikuarengu seaduspärasustest

Viidumäe – seeneriigi pealinn	121
Vello Liiv	
Sallivusest kaitsmiseni	127
Erast Parmasto	
Teel säästva maailma poole	130
Eesti ja Euroopa rahvastikuteadlase pilgu läbi	137
Kalev Katus, Allan Puur, Asta Põldma	
Meie mitu palet	146
Peeter Tulviste	
Maailm on täis riigita rahvaid	152
Andrus Mölder	
Pealiskaudsusele ei saa pealiskaudsusega vastata	174
Jaan Kaplinski intervjuu Andres Langemetsale	
Kahe maja kokkupanekust	179
Marek Strandberg	
Uus unustatud ehitusmaterjal – pilliroomatt ja savikrohv	194
Marek Strandberg	
Kosmilised, poliitilised ja kosmopoliitilised geenid	198
Tiit Kändleri vestlusring	
Teadusuudised	207
Otsime esivanemaid	212
Juha Valste	
Johannes Letzmann avastas Eestis keeristormi saladuse	222
Tiit Kändler	
Wilhelm Ostwald – “segase peaga filosoof”	224
Toomas Jüriado	
Loodusteadlane par excellence – Ants-Peep Silvere	226
Toomas Tiivel	
Eesti teadlane, kes jagas Nobeli preemiaid	228
Ülo Langel	
Laevapoisina Saatana merel	230
Indrek Rohtmets	
Autorid	243
Register	248

2000. aastate alguseks oli jõutud tasemele, mis lubas Eestis rahvastikuteaduse arendamisel omandatud kogemusi teistele jagama hakata.

Esimest suuremat rahvusvahelist teadmussiirde projekti juhtisid **Eesti** ja Gruusia rahvastiku-uuringute keskused, kaasa lõid **Balti** ja **Taga-Kaukaasia** teiste riikide teadlased ja rahvastikustatistikud.

Expert Meeting

POPULATION DATA HARMONISATION AND BASIC DEMOGRAPHIC TIME SERIES ON ARMENIA, AZERBAIJAN AND GEORGIA

Tallinn, May 9-12, 2002

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

LIST OF PARTICIPANTS

Rza ALLAKHVERDIYEV Statistical Committee of Azerbaijan Republic AZERBAIJAN
Aimar ALTOSAAR Riigikogu
Irina BADURASHVILI Georgian Centre for Population Research GEORGIA
Susanne GHARIBYAN National Statistical Service of Armenia ARMENIA
Anne HERM Statistics Estonia ESTONIA
Ekaterina KAPANADZE Georgian Centre for Population Research GEORGIA
Kalev KATUS Estonian Interuniversity Population Research Centre ESTONIA
Tunne KELAM Riigikogu
Giorgi MELADZE Georgian Centre for Population Research GEORGIA
Mauri NIEMINEN Statistics Finland FINLAND
Guram PIRTSKHALAVA Ministry of Health of Georgia GEORGIA
Allan PUUR Estonian Interuniversity Population Research Centre ESTONIA
Asta PÕLDMA Estonian Interuniversity Population Research Centre ESTONIA
Rickard SANDELL Council of Europe
Brian SILVER Michigan State University UNITED STATES
Merje STANCIENE Ministry of Foreign Affairs ESTONIA
Giorgi TSULADZE State Department for Statistics of Georgian Republic GEORGIA
Uldis USACKIS Statistics Latvia LATVIA
Ruben YEGANYAN Economic Research Institute at Ministry of Finance of Armenia
ARMENIA

Unity and Diversity of Population Development: Baltic and South-Caucasian Regions

Edited by
Kalev Katus Allan Puur

7. juunil 2008

Põhjamaade Demograafia Sümpoosiumil Helsingis,
pidas **Kalev Katus** ettekannet

*„Fertility development in the Baltic countries since 1990:
a transformation in the context of long-term trends“*

Ettekanne jäi lõpetamata.

Igaveseks.

Rahvastikuteadlaste uueks eestvedajaks sai **Luule Sakkeus**.

Viimasel kümnendil on suurenenud kõrgetasemeliste publikatsioonide arv, mille peegelduseks on muuhulgas aasta-aastalt suurenev viitamiste arv.

EDI teadustulemusi on kasutatud mitme riikliku strateegia-dokumendi koostamisel, nagu näiteks „Peretoetuste, teenuste ja vanemapuhkuste roheline raamat“ (2015).

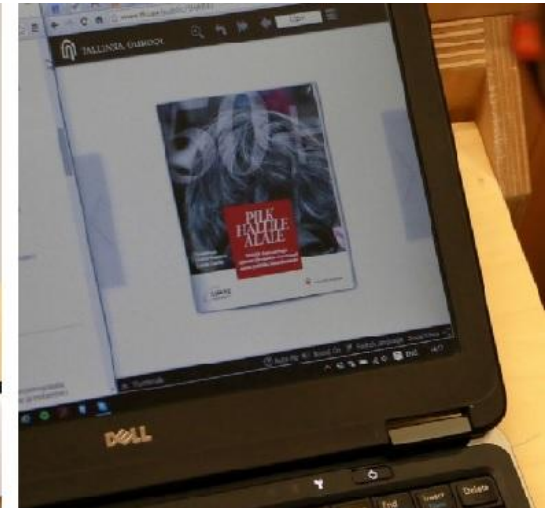
EDI eestvedamisel liitus Eesti 2010. aastal rahvusvahelise vananemisuuringuga **SHARE** (*Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe*).

Tänaseks on Eestis läbi viidud uuringu kolm paneelilainet, mis võimaldavad käsitleda vananemisprotsessi kulgu longituudselt ja võrreldavalt ligi 20 Euroopa riigiga.

SHARE Eesti kahe esimese laine tulemused võtab kokku eestikeelne kogumik

Sakkeus, L. & Leppik, L. (2016). Pilk hallile alale. SHARE Eesti uuringu esimene ülevaade ja soovitused eakate poliitika kujundamiseks, 1–257. (www.tlu.ee/share-esimene)

Aastast 2013 on EDI osalenud Euroopa Liidu 7. Raamprogrammi **projektis *Families and Societies***, mis keskendub nüüdisaegse sündimus- ja perearengu võrdlevale käsitlemisele Euroopas.

EDI teadurid osalesid aastatel 2010–2013 töörühmas, kelle ülesanne oli ette valmistada **registripõhise loenduse esmane metoodika**. Selle töö tulemusi kasutab Statistikaamet 2020. aasta loenduse ettevalmistamisel.

Registripõhise rahvaloenduse metoodika teemaprojekt

- Eesmärk: registripõhise rahva ja eluruumide loenduse (REGREL) metoodika arendamine isiku ja eluruumi tunnuste osas ning neid tunnuseid sisaldavate registrite kvaliteedi ja koostoime analüüs
- Partnerid: Ernst & Young Baltic AS, Eesti Demograafia Instituut
- Ajakava: oktoober 2010-august 2013
- Finantseeritud struktuurivahenditest “Tarkade otsuste fond”

Kaja Sõstra, 2011

Taristuprojekti TAP8-6 toel on EDI-l õnnestunud 1989. aasta rahvaloenduse kirjetest ligikaudu 95% varustada isikukoodidega.

Töö võimaldab käsitleda Eestis aset leidnud rahvastiku- ja ühiskonnamuutusi isikupõhiselt järjepidevana alates iseseisvumise taastamise eelõhtust.

[illegible]

Taristuprojektis TAP17-5 on läinud korda **digiteerida Eesti sõjaeelne perekirjade kollektsioon aastatest 1926–1949**, mille kohta võib öelda, et tegemist on paberkandjal peetud rahvastikuregistriga.

Kogu 1,2 miljoni isikulehega annab isikupõhise sissevaate Eesti rahvastikuarengusse 20. sajandi esimesel poolel, mille sees on ka II maailmasõja aastad.

L a p s e d		
Laste sugu ja nimi	Sünniaeg ja koht	Surmaaeg või perek. reg. kõite ja erilehek. number
<i>I abielust</i>		
<i>poeg Kurt</i>	<i>4. juulil 1912</i>	<i>† 22. septembril 1932</i>
	<i>Poolas, Lodzi linnas</i>	
<i>poeg Ludvig</i>	<i>6. oktoobril 1913</i>	<i>Prantsuse kodanik</i>
	<i>Parisis</i>	
<i>poeg Georg</i>	<i>24. detsembril 1919</i>	<i>k. III, lk. 29</i>
	<i>Saksamaal, Breslau linnas</i>	
<i>II abielust</i>		
<i>tütar Veronika-Dorothea-Nina</i>	<i>13. jaanuaril 1925</i>	<i>k. III, lk. 30</i>
	<i>Tallinna linnas</i>	
<i>poeg surnult-sündinud</i>		<i>27. veebruaril 1927</i>
		<i>Tallinna linnas</i>
<i>poeg Arno-Artur</i>	<i>27. veebruaril 1927</i>	<i>k. III, lk. 31</i>
	<i>Tallinna linnas</i>	
<i>III abielust</i>		
<i>poeg Kaarel-Peet</i>	<i>5. oktoobril 1934</i>	<i>k. III, lk. 28</i>
	<i>Tallinna linnas</i>	

2010. aastal kaitses doktoritööd
Martin Klesment teemal “Eesti
sündimusareng XX sajandi teisel poolel:
majanduslik taust ja selle mõju”
(juhendajad Allan Puur ja Jaak Valge).

2015. aastal kaitses doktoritööd
Peeter Värnik teemal “Välispõhjustest
tingitud suremus Euroopa riikides:
trendid, sotsiaaldemograafilised faktorid
ja mõõtmisprobleemid” (juhendajad
Luule Sakkeus ja prof Ian Rockett).

6. juunil 2016 kaitseb doktoritööd
Leen Rahn teemal “Koosellumuse
dünaamika 20. sajandi teisel poolel:
tulemusi Eestist ja teistest GGS-i
Euroopa maadest” (juhendajad Luule
Sakkeus ja Allan Puur).

Sügisel jõuab kaitsmiseni
Anne Herm teemal “Elutingimused
ja vanemaealiste ellujäämine”
(juhendajad Allan Puur ja Michel
Poulain).

Sügisel kaitseb doktoritööd ka **Hannaliis Jaadla** teemal
“Suremus Tartu luteriusulises elanikkonnas 19. sajandi lõpul”
(juhendajad Allan Puur ja Martin Klesment).

Hannaliis Jaadla kuulus aastatel 2005–2015 naiste jalgpalli Eesti koondisesse.

Järgnevatel aastatel kaitsevad
doktoritööd **Liili Abuladze**
teemal “Muutuvad perevormid
vanemaealises rahvastikus:
Eesti võrdlevas kontekstis”
(juhendajad Martin Klesment ja
prof Pearl Dykstra)

ning **Margus Maiste** teemal
“Eesti rahvastiku arengu-
suundumused II maailmasõja
mõjuperioodil” (juhendajad
Luule Sakkeus ja Allan Puur).

Tallinna ülikooli 2015. aasta struktuurireformi käigus teadus- ja arendusasutus **Eesti Demograafia Instituut likvideeriti.**

Instituudi töötajad asusid ametisse TLÜ Ühiskonnateaduste Instituudi Eesti demograafia keskuses.

Vaatamata tegevusvormi muutusele pole muutunud üksuse missioon ja eesmärgid.

Ehk kannab kõige paremini seda järjepidevust keskuse muutumatu inglisekeelne nimi – Estonian Institute for Population Studies.

Eesti demograafia keskus, 2016

Süvenejatele soovitame:

<http://demograafia30.weebly.com/>

Eestis rahvastikuteaduse viimase 30 aasta arengu
aitasid slaididele tuua:

Asta Põldma

Allan Puur

Luule Sakkeus

Vormistas: Tiina Tambaum